

Psychiatria Hungarica

A Magyar Pszichiátriai Társaság VI. Nemzeti Kongresszus
tudományos előadásainak absztraktjai

A Magyar Pszichiátriai Társaság tudományos folyóirata

The Journal of the Hungarian Psychiatric Association

XX. évf. 2005/Supplementum

PH

Magyar Pszichiátriai Társaság
VI. Nemzeti Kongresszus
2006. február 1–4. Budapest
Kreativitás és destruktivitás a társadalomban

Előadáskivonatok

a Sanofi-Aventis Zrt. támogatásával

Emlékezés és kreatív fantázia páciensek relaxációs és festő csoportjában – Thalassa csoport a Thalassa Házban

Bezzegh Éva, Szajcz Ágnes

Thalassa Ház, Pszichoterápiás Osztály, Budapest

86

Számunkra nemcsak az az izgalmas kérdés, hogyan működik a relaxáció, imagináció, kreatív képi megjelenítés elemeit használó Thalassa csoport személyiségzavaros, gátolt és negatív tünetes pszichotikus, valamint depressziós pácienseknél, hanem az is, hogy hogyan illeszkedik ez a csoportterápia a terápiák rendszerébe, terápiás közösségünkbe. Jelen munkánkban képi és szöveges illusztrációját adjuk annak a munkafolyamatnak, ahol a csoportos relaxáció biztonságában felmerülnek emlékek, fájdalmas, akár destruktív képek, amelyek e viszonylag rövid osztályos csoportterápia folyamán illetve egyéb terápiákon is megdolgozódnak és jó esetben kreatív egyéni és csoport megoldások felé viszik a pácienseket.

A lelki dinamika újjászerveződését elősegítő vizuális művészeti terápia – a módszer bemutatása

Antalfai Márta

ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar,

Pszichológia Intézet, Budapest

Egyéni életünknek a legfontosabb feladata és értelme, hogy a belső tapasztalatot és lelkünk üzenetét a külsővilágban életre keltsük. Ez a teremtő készség.

Emmanuel Müller

Az előadás több évtizeden átívelő, összességében 14 éves szakmai tapasztalatra épülő művészet-pszichoterápiás módszert kíván bemutatni.

A kötődéseinket, társas kapcsolatainkat katarzis-élményen keresztül reorganizáló terápia módszere ambuláns és bentfekvő pszichiátriai betegekkel folytatott vizuális művészeti foglalkozások eredményein alapul.

A módszer továbbfejlesztését a későbbiekben pszichológus hallgatók gyakorlati képzésén, majd szakemberek több éve folyó csoportos kiképző terápiáján szerzett oktatói tapasztalatok tették lehetővé.

A sajátélményen és elméleten alapuló tematikus foglalkozások az évkör ünnepeinek, valamint az év, hó és napszakok archetípusainak képi és téri (festés, rajzolás, agyagozás, montázs stb.) ábrázolására, szimbolikus megjelenítésére épülnek. Az évszakok, hónapok váltakozására történő fókuszálás mozgásba hozza a lelki dinamikát, aktiválja a személyiségfejlődés általam tételezett fázis-specifikus munkamódjait: a hasadást (diszjunkciót), differenciálódást, hasonulást, előhívást, azonosulást, ráismerést, kivetítést, beépítést és lebontást, végül az integrációt és konjukciót. A természeti környezet finom változásainak élmény szintű végigkísérése lendületet adhat a fenti munkamódokat magukba foglaló lelki tartalmak körforgásának, amely fejlődés esetén egyre differenciáltabb és egyre magasabb minőségi szinten megy végbe, kapcsolódva az univerzum működési rendjéhez.

Az egyes foglalkozásokon az alkotói folyamat beindulását relaxációval egybekötött imagináció, valamint az aktuális témához kapcsolódó vers, ill. zene segíti elő. Központi részét képezi a tematikának a népszokásokhoz és vallási hagyományokhoz kötődő ünnepek üzenetének az alkotás folyamatában történő meghallása is.

A fentiekkel párhuzamosan kerül sor a saját életút újraélésére a fejlődési szakaszokat fémjelző archetípusok megjelenítése révén, lehetőséget teremtve ezzel a rekreációra.

Iskolánk mottója: Minden ember művész.

Az oktatott terápia neve: Művészeti terápia a képi és téri kifejezés eszközeivel.

Célja: A természet rendjére hangolódva elősegíteni az egészségmegőrzést, ill. a gyógyulást.

Hatására fejlődik és differenciálódik az érzelmi és akarati élet, a megérező és beleélő készség, valamint a tudat felismerő képessége. Hallhatóvá válnak számunkra a lelkünk mélyéről érkező „üzenetek”, amelyek egyszerre hozhatnak változást, elevenséget és harmóniát, s vele együtt új örömöket és célokat életünkbe.

Vallási tárgyak és kreativitás a terápia szolgálatában

Schmelowszky Ágoston, Kurimay Tamás

Szent János Kórház, Pszichiátria Osztály, Budapest

Az előadásban két pszichoanalitikus modell kerül bemutatásra. Moshe Halevi Spero 1992-es munkájában amellett érvel, hogy a hagyományos pszichoanalitikus modellek mellett szükség van olyan elméletre, mely az Istenre vonatkozó elképzeléseket, azaz a szakrális pszichés tárgyakat nem redukcionista módon közelíti meg. Ennek megfelelően a szerző egy önálló fejlődésmentet dolgoz ki a szakrális objektumok számára. Ezt a modellt kiegészítem Meg Harris Williams 2005-ös poszt-kleiniánus tudatmodelljével. Mindezek összevetéséből a pszichoterápiás folyamat kreatív jellege domborodik ki, mely – ha internalizáljuk – nagyobb belső szabadságot biztosít a terapeuta és így a terápia folyamatnak is.